

Archeologie in Oss

Bekend maakt bemind!

NBV themadag 31 oktober 2025

Foto zonder bron

Mijke Peeters
Gemeentelijk archeoloog Oss

Achtergrond
BWA: 1994-2000
RAAP archeologisch advies: tot 2019
Gemeentelijk archeoloog: sinds 2019

Achtergrondinfo Wat is archeologie?

Foto zonder bron

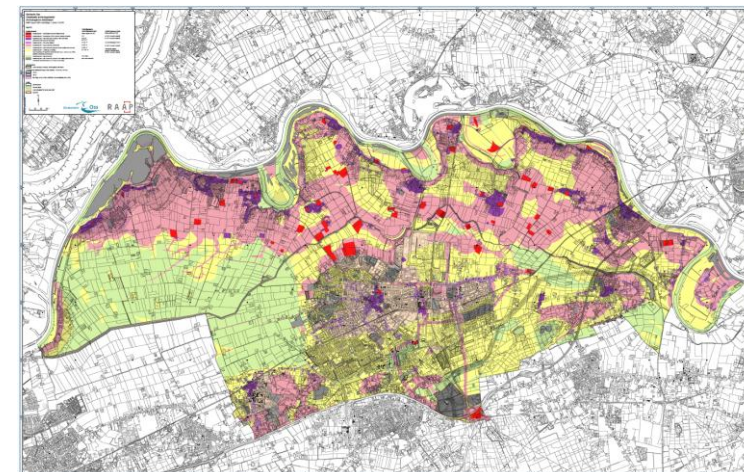
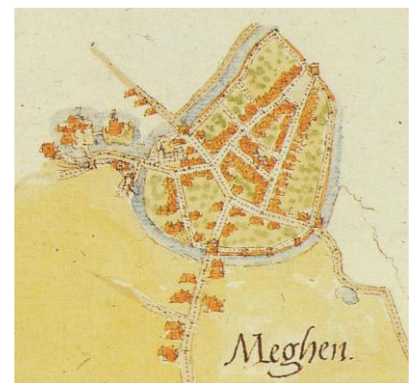
Soms
(bijzondere)
vondsten

Meestal sporen
(verkleuringen)
in de grond

Foto zonder bron

Achtergrondinfo

Wat doet een bodemkundige in de archeologie?

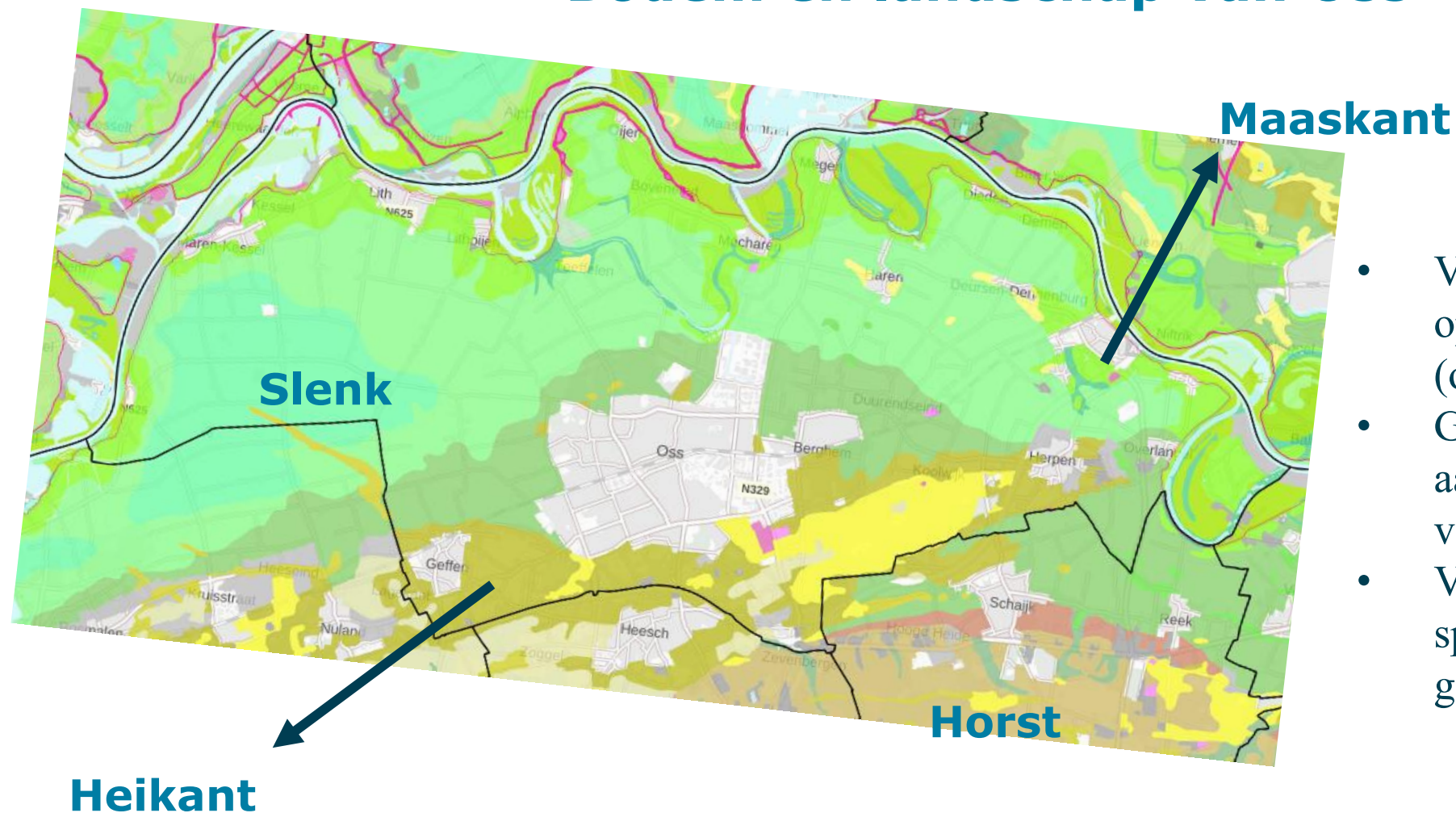

Prospectie-onderzoek

**Archeologisch
verwachtingsmodel
als basis voor
(beleids)keuzes**

Bodem en landschap van Oss

- Veel breuken; aan oppervlak bronnetjes (o.a. Willibrordusputje)
- Grote aantrekkingskracht op voorouders
- Vele vondsten en sporen uit het verleden gevonden

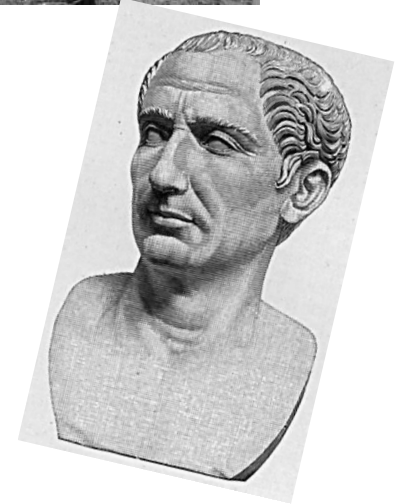
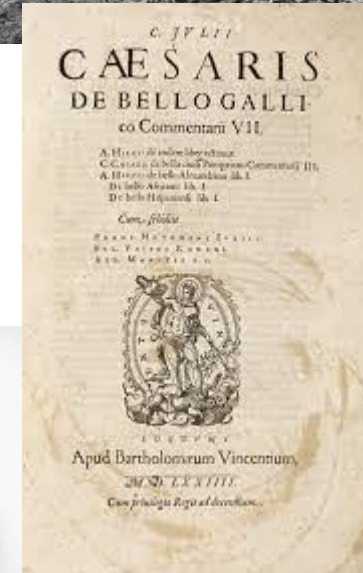
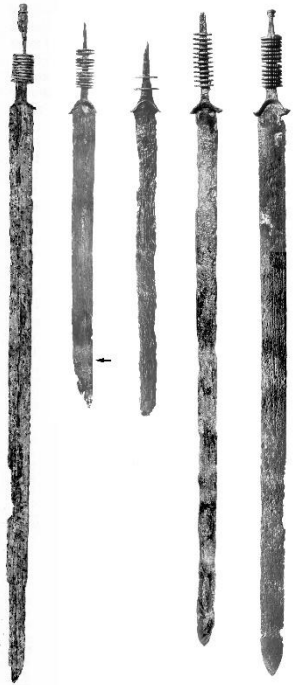
Topvondsten uit Oss Vorstengraf en Zevenbergen

Foto zonder
bron

Topvondsten uit Oss Vindplaats Maren-Kessel

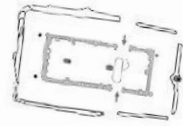
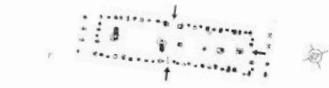
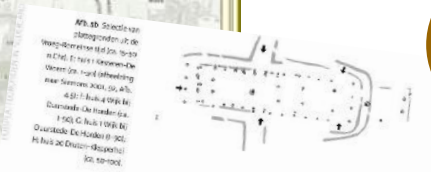
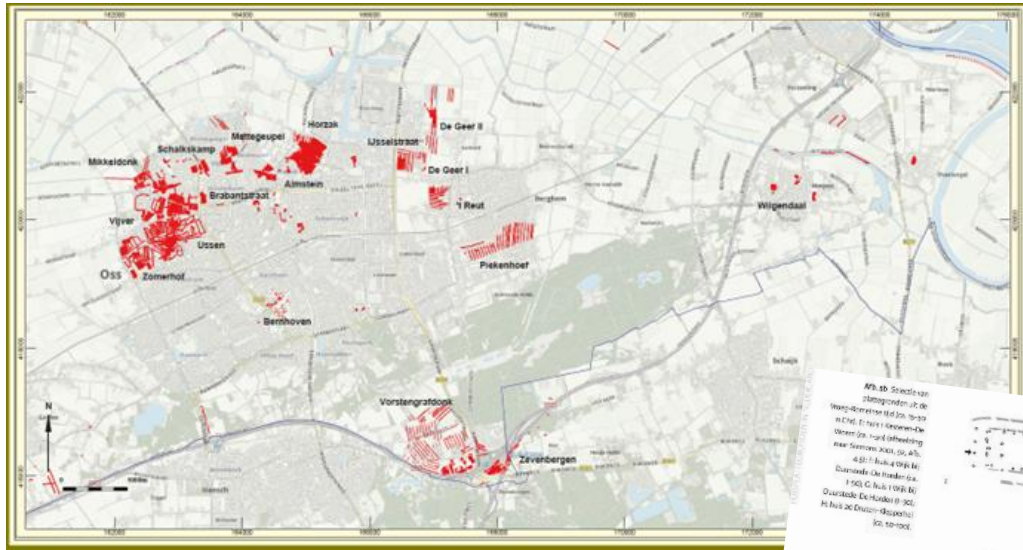
Al (minstens) 50 jaar professioneel archeologisch onderzoek

1974: eerste opgravingen bij de IJsselstraat. Eerste samenwerking tussen amateurarcheologen, Universiteit Leiden en gemeente

Universiteit
Leiden
Archeologie

Ruim 125 hectare opgegraven en zo'n 200 hectare verkend met boringen/proefsleuven

vormt het inpassen van gebouwen in beide typologieën regelmatig een probleem.⁴⁴ Vaak zijn de te bouwen in een van beide typologieën. Afgevaardigd dient daarom te worden of de aan- of afwezigheid van huizenlijnen wel een belangrijk voorwaarde kan zijn.
Het overgrote deel van de Vraag naar vooruit ook Middeleeuwse huizenlijnen.
als breedte van de Vraag naar vooruit ook Middeleeuwse huizenlijnen.
Stichting van de in de Vraag naar vooruit ook Middeleeuwse huizenlijnen.
geen ook naar de in de Vraag naar vooruit ook Middeleeuwse huizenlijnen.
Halen in de Vraag naar vooruit ook Middeleeuwse huizenlijnen.
opmerkelijk, omdat het huizengebied, maar ook de Raadhuis Maankant, in het overgang-
gebied zou liggen van twee huizenbouwstraten.⁴⁵ Dit overganggebied omvat de regio direct ten

Jaarlijkse fieldschool

Al (minstens) 50 jaar aandacht voor archeologie

Archeologie en publiek

22 DONDERDAG 19 JAN 2022

OSS EN OMGEVING 3

■ Nieuwe opgraving in de polder legt veel bloot

Het verhaal van Nederland uitgetekend in het Osse zand

Huis, waterput, veelkraal, begraafplaats. Bij een nieuwe archeologische opgraving in Oss zijn sporen ontdekt van een complete nederzetting uit de prehistorie.

Peter van Erp
Oss

Us hebt er wel wat verbod voor nodig. Arjan Louwen waarschuwt maar van. Dat de bezoeker niet denkt dat er nu een compleet huis onder de grasvelden vandaan is gekomen. In werkelijkheid is er alleen een patroon van rechte velden ontdekt in het witte zand onder de weidevelden. Een rechtehoekig patroon, een meter of drie breed en een meter of vijftien lang. Voor Louwen ligt het geen wonder dat hier zo'n drieduizend jaar geleden een woonhuis stond. Maar het is een heel ander verhaal.

We staan op een uitzonderlijk afstand van de bebouwde kern van Oss. Hier wil de gemeente de nieuwe wijk Amersfoort een nieuw karakter geven. Het is een gebied met een rijk verleden. Het is een gebied met een rijk verleden. Het is een gebied met een rijk verleden.

De is voor archeologen in Europa een vrij uniek gebied
- Arjan Louwen

de heiden aan de Viesmaat. De Universiteit Leiden voert in Oss al sinds 1974 opgravingen uit. In die bijna vijftig jaar is er een blijvende band opgebouwd met de gemeente. Zo hebben studenten archeologie bereikt hier deze dagen de gebieden over de plaats.

De heiden aan de Viesmaat. De Universiteit Leiden voert in Oss al sinds 1974 opgravingen uit. In die bijna vijftig jaar is er een blijvende band opgebouwd met de gemeente. Zo hebben studenten archeologie bereikt hier deze dagen de gebieden over de plaats.

Al (minstens) 50 jaar aandacht voor archeologie

Archeologie in de openbare ruimte

Al (minstens) 50 jaar aandacht voor archeologie

Inspiratie voor erfgoed-rotondeproject

Onthulling van de Eendekooi in Macharen Foto: Hans van der Poel

Eendekooi op vernieuwde rotonde Macharen 'laat geschiedenis van het landschap zien'

Foto: Hans van der Poel Foto: Hans van der Poel

Nieuwe themarotonde in Oss; kijk door de bril van Titus Brandsma

Al (minstens) 50 jaar aandacht voor archeologie Voor wie nog meer wil weten

WU VOLKSUNIVERSITEIT
Oss
SINDS 1970

Ontdek de spannende geschiedenis
van Oss

Van een Vorstengraf en Romeinse tempel
geschiedenis van Oss!

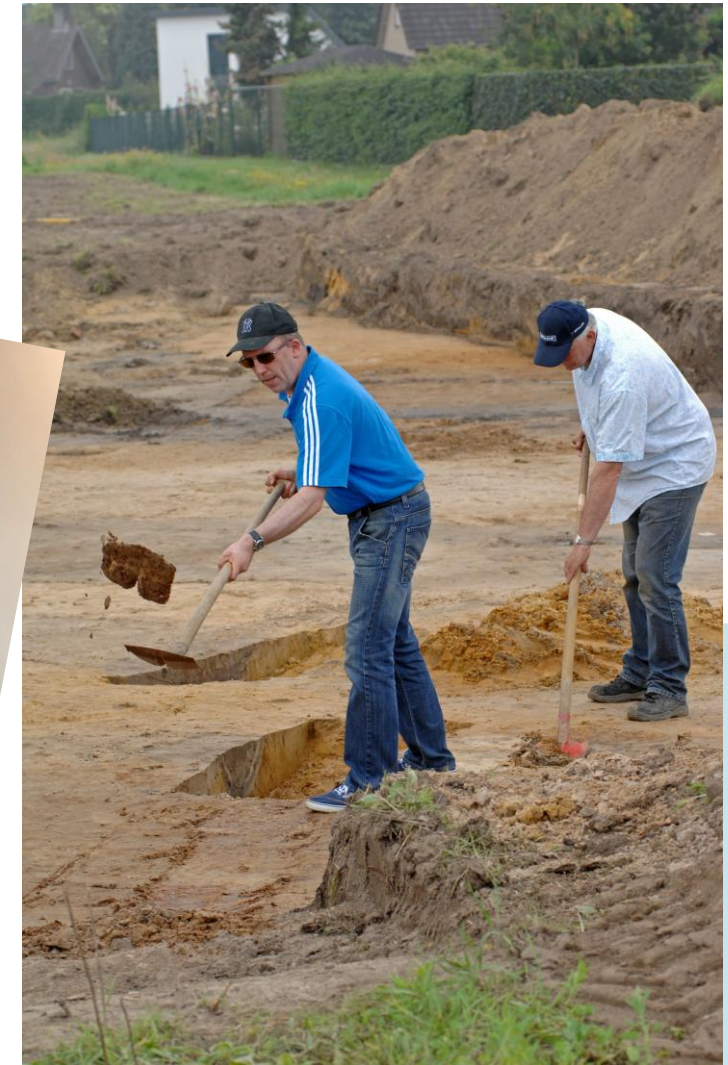
Aandacht zorgt voor betrokkenheid

MUSEUM
JAN CUNEN
OSS

stadsarchief oss

En die betrokkenheid wordt groter en groter

Foto zonder bron

Foto zonder bron

Bekend maakt bemind! En dat zorgt voor draagvlak

*Brengt mensen samen
Vergroot verbondenheid*

*Maakt mensen trots,
geeft identiteit*

Foto zonder bron

Foto zonder
bron

*Vakgebied 'verkoopt' zichzelf steeds
meer. Steeds meer eigen initiatief. Onze
rol soms organiserend maar steeds meer
faciliterend/ondersteunend*

*Begrip voor kosten
vertraging door
archeologisch
onderzoek*

Foto zonder
bron

Bekend maakt bemind!

Draagvlak voor archeologie is ook groot in gemeentehuis

Osse raad wil dat archeologiestudenten blijven speuren in de bodem

Oss is een van de belangrijkste archeologische onderzoeksplekken in Nederland en de gemeenteraad wil dat ook graag zo houden. De partijen willen daarom heel graag dat studenten archeologie ieder jaar in Oss opgravingen kunnen doen.

Frank Spijkers 11-04-2024 6 maanden geleden

Structureel (klein maar fijn) archeologie-/erfgoedbudget en extra budget voor themajaar #OsseSchouders

Motie: zet Oss op de (pre)historische kaart.

De raad van de Gemeente Oss, in vergadering bijeen op 19-09-2019,

Constateernde dat:

- Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Van Engelshoven op 31 mei 2019 heeft verzocht aan een in het leven geroepen commissie om de canon van Nederland te evalueren en te herzien.
- De minister deze commissie heeft aangeraden meer aandacht te besteden aan "verhalen en perspectieven van verschillende groepen in de samenleving".
- Er op dit moment slechts één canonvenster is dat direct betrekking heeft op de provincie Noord-Brabant, namelijk Vincent van Gogh.
- Er op dit moment geen enkel canonvenster is dat direct betrekking heeft op de regio Noord-Oost Brabant.

unaniem aangenomen M1

Al sinds 2009 al een eigen archeoloog in dienst

Nieuw archeologiebeleid en beleidskaart unaniem aangenomen (2024)
Ook geld vrijgemaakt voor een Cultuurhistorische waardenkaart

Wat kunnen we hiervan leren, ook ten aanzien van het vakgebied bodem?

- Wetenschap is belangrijk, maar voor draagvlak is het ook belangrijk dat we ‘iets’ terug geven aan de gemeenschap. Bekend maakt bemind (onbekend maakt onbemind?!). Vb. wethouder Oss.
- Draagvlak is wel iets van de lange adem. En is kwetsbaar!
- Investeer in publieksbereik (tijd, geld). Het is de moeite waard, zeker op lange termijn.
- Begin met laaghangend fruit (bv. lokale media) en ben creatief.
- Iets zelf beleven maakt indruk
- Doe het niet alleen, blijf voortdurend investeren in je netwerk (vrijwilligers, lokale organisaties, geïnteresseerden). Voorkom dat je de enige bent die het interessant vindt waar je mee bezig bent ;-)

